

Managementul buruienilor invazive Ambrozia (*Ambrosia artemisifolia*) și Ciumăfaia (*Datura stramonium L.*) în producerea de soia

Ela Malai, dr., Director Donau Soja Moldova

Postat: 27.06.2023

Principală sursă de îmburuienare în semănăturile de soia o reprezintă reziduurile organice de buruieni și semințe din sol, iar o altă sursă este vântul care împrăștie semințele de buruieni.

Combaterea buruienilor invazive se va efectua printr-un complex de măsuri încadrate într-un sistem de metode *preventive, agrotehnice și în final, ca excepție, chimice*, astfel încât să se reducă la minimum riscurile economice, de sănătate umană și de mediu.

Ambrozia (*Ambrosia artemisifolia*) se mai întâlnește și ca denumire *iarba de paragină* și Ciumăfaia (*Datura stramonium L.*) cunoscută în popor ca *iarba dracului, semințele nebune, sau trompeta îngerilor*, sunt unele din cele mai răspândite specii de buruieni anuale, dicotiledonate în semănăturile de soia cu un impact asupra recoltei, mediului dar și a sănătății umane. De aceea este necesar de conștientizat importanța unei atitudini responsabile în vederea diminuării pericolului cauzat de apariția acestor buruieni în cultura de soia.

**Fig. 1. Ambrozia
(*Ambrosia artemisifolia*).**

**Fig. 2. Ciumăfaia
(*Datura stramonium L.*)**

Sursa: Donau Soja, Manual al Bunelor Practici de cultivare a soei în Republica Moldova

Ambrosia artemisiifolia L. este o buruiană, extrem de adaptabilă la condițiile pedoclimatice, rezistentă la secetă și arșită, preferă solurile nisipoase, mai puțin fertile, ușor alcaline, fapt ce o plasează în categoria plantelor dominante, comparativ cu culturile agricole și alte buruieni. Are un potențial de a produce cantități mari de semințe și poate provoca scăderi semnificative ale recoltelor. În plus, ambrosia comună este, de asemenea, o preocupare majoră pentru sănătatea publică, deoarece polenul său provoacă simptome de alergii la numeroase persoane și constituie unul dintre principalii declanșatori ai rinitei alergice, iritații ale ochilor și pielii, astm, fiind unul dintre factorii agravanți ai astmului bronșic. De aceea această plantă este considerată cea mai frecventă cauză a alergiilor începând cu sezonul estival până în toamnă.

O plantă matură poate elibera în atmosferă câteva miliarde de grăuncioare de polen, poate produce până la 30.000 semințe și își păstrează până la 40 de ani calitățile germinative. Ambrosia este răspândită pe marginea drumurilor, pe ogoare, prin culturi de trifoi, ruine și locuri lăsate în paragină, câmpuri de culturi agricole.

Ținând cont de proprietățile și impactul acestei buruieni invazive, Guvernul Republicii Moldova a aprobat cadrul normativ, care reglementează activitățile de combatere și prevenire a răspândirii buruienii ambrosia. Așa dar, prin Hotărârea de Guvern Nr. 967 din 2018 a fost aprobat Regulamentul privind combaterea și prevenirea răspândirii buruienii ambrosia (*Ambrosia artemisiifolia*) și a Planului de acțiuni pentru anii 2019-2024.

Cadrul normativ existent clar stipulează că pentru nerespectarea de către subiecții responsabili de gestionarea terenurilor, care au obligația să desfășoare lucrări de prevenire, combatere și distrugere a buruienii ambrosia, pentru evitarea instalării și răspândirii vegetației adventive invazive și eliminarea acesteia în cazul prezenței pe terenurile intravilane sau extravilane, se sancționează cu amendă conform art. 117 și 405 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109147&lang=ro

Totodată, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor vine în ajutor cetățenilor, pentru combaterea în comun a buruienii Ambrosia, prin campania "STOP AMBROZIA" unde cetățenii sunt rugați să înștiințeze despre loturile și locația buruienii Ambrosia pe teritoriul Republicii Moldova.

Ciumăfaia (Datura stramonium L.) este o specie de plante toxice originară din America de Nord, răspândită acum pe tot globul, inclusiv în Moldova. Simptomele de otrăvire cu această plantă (înghițirea unei bucăți foarte mici din frunze sau tulpini este aproape fatală) sînt setea necontrolată, delirul, incoerența în vorbire, tulburări de vedere, convulsii și comă.

Ciumăfaia este o plantă care crește solitar sau în grupuri, are un miros neplăcut, fiind toxică din cauza conținutului bogat în diferiți alcaloizi (hiosciamină, scopolamină, atropină ș.a.). În unele regiuni este cultivată ca plantă medicinală. Din semințe se poate extrage atropina.

Colonizează habitate artificiale, poate infesta culturile agricole din grupurile de oleaginoase, ierburi furajere, cereale, leguminoase pentru boabe, soia. Crește în grădini și în livezi aproape peste tot, în special în zonele umede și pe terenurile pustii.

Are o tulpină înaltă de 20-120 cm, simplă sau ramificată în jumătatea superioară și de obicei goală în interior. Frunze pe față întunecat verzi, pe dos mai deschis verzi, cu margini inegal dințate. Florile sunt solitare, mari, cu petale de culoare albă care alcătuiesc o corolă în formă de pâlnie cu gât larg deschis.

Fructul este o capsulă, se înmulțește prin semințe, iar o singură capsulă produce un număr mare de semințe (450-500), care sunt răspândite cu ajutorul vântului, precum și prin intermediul apei sau al omului și al mijloacelor sale de activitate.

Sfatul Asociației Donau Soja

Din cauza comerțului global, răspândirea speciilor invazive de buruieni a crescut în ultimele decenii. Donau Soja face apel la toți producătorii să practice un management atent și să respecte orientările autorităților locale. Acest lucru poate include măsuri pentru a opri răspândirea speciilor invazive prin prevenirea infestării cu acestea și prin eradicarea lor cât mai rapidă odată ce sunt depistate.

Pentru o mai ușoară urmărire a măsurilor recomandate, acestea sunt marcate în articol cu următoarele pictograme:

Recomandare agricolă
Donau Soja

Atenție
specială

Măsuri de prevenire:

- semănatul cu semințe condiționate;
- utilizarea îngrășămintelor organice compostate, cu grad redus de infestare cu semințe de buruieni;
- distrugerea focarelor de buruieni de pe suprafețele necultivate;
- cartarea buruienilor perene în sol după numărul de semințe și organe vegetative de înmulțire;
- aprecierea pragului economic de daună (PED) și a perioadei critice de daună.
- efectuarea la timp și calitativ a lucrărilor solului;
- recoltarea la timp și corectă a culturilor;
- spălarea și curățarea utilajelor care au fost în contact cu buruiana invazivă (pentru a nu admite transportul semințelor sau părților vegetative pentru a nu permite răspândirea buruienilor).

Control fizic/ mecanic:

- lucrări de întreținere a terenurilor prin *coasa mecanică, grapa cu discuri, combinator*. Cea mai eficientă metodă este cosirea repetată, aceasta fiind necesară să fie executată cel puțin lunar, în perioada lunilor iulie – septembrie. O singură cosire nu este suficientă, deoarece aceasta va stimula ramificarea excesivă a plantei, stimulând în final, creșterea cantității de polen și de semințe;
- *smulgerea manuală a plantelor solitare cu rădăcină*, însă nu rupte, deoarece, la fel ca și în cazul cosirii singulare, acestea va impulsiona ramificarea.

Fig. 3. Combaterea mecanică a buruienilor cu grapa rotativă.

Fig. 4. Cultivarea și combaterea buruienilor cu organe de lucru săgeată.

Sursa: Donau Soja, Manual al Bunelor Practici de cultivare a soei în Republica Moldova

Control chimic prin erbicidare recomandat în cazuri extreme:

- când suprafața infestată este foarte mare sau condițiile nu permit executarea cosirilor se aplică tratare cu produse de uz fitosanitar, înregistrate în Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților. Se erbicidează prin stopire în faza de 4-6 frunze a buruienii la ambrozie.
- *Ambrosia artemisiifolia* și *Datura stramonium* pot fi combătute eficient cu pesticide numai în stadiile timpurii de dezvoltare. Prin urmare, perioada de aplicare a erbicidelor trebuie ajustată în funcție de speciile de buruieni, de densitate, de stadiul de creștere, de dezvoltarea soiei și de condițiile meteorologice. Acest interval de timp poate fi foarte restrâns. Ca urmare, recent a fost detectată apariția rezistenței *Ambrosia artemisiifolia* L. la erbicidele care inhibă acetolactat-sintetaza (ALS). În cazul acesta, combaterea ambroziei pe cale chimică este total ineficientă, alternativa viabilă fiind, de asemenea, cosirea repetată.
- erbicide aplicabile pentru combaterea ambroziei ar fi: (după substanța activă): pre-emergente (pendimetalin) și postemergent (imazamox + bentazon), utilizarea 2,4-D sau dicamba combinată cu glifosat asigură deasemenea o combatere eficientă.
- erbicide aplicabile pentru combaterea ciumăfaiei ar fi (după substanță activă): pre-emergente (metribuzin; metolaclor) și postemergent (imazamox + bentazon; tifensulfuron-metil și imazamox).

ATENȚIE! la aplicarea produselor de uz fitosanitar se va consulta obligator Registrul de Stat pentru omologarea produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților (www.pesticide.md), pentru a concretiza substanța activă aplicabilă și norma de consum a produsului (l/ha, kg/ha) în soluția de lucru.

Concluzii și recomandări:

Speciile invazive reprezintă o amenințare majoră la adresa biodiversității indigene europene, având consecințe economice și sociale, spre exemplu asupra sănătății publice, agriculturii și producției de alimente.

În prezent, în agricultură sunt disponibile diverse metode de combatere a buruienilor pentru a asigura o tehnologie fiabilă pentru cultivarea de soia nemodificată genetic. Este recomandabil să se combine diferite abordări și practici. Cu ajutorul consultanților, un producător agricol poate alege și combina, atât metode agrotehnice – mecanice, cât și cele chimice de combatere a buruienilor, în funcție de capacitățile și preferințele sale.

Reprezentanța Donau Soja din Austria în Republica Moldova în activitatea sa este susținută de Agenția Austriacă de Dezvoltare (ADA)

INFORMAȚII ULTERIOARE:

Autor: Ela Malai., dr., Director Reprezentanța Donau Soja din Austria în Republica Moldova
maial@donausoja.org

Producție: Donau Soja

Permalink: [https:// www.donausoja.org](https://www.donausoja.org)
<https://www.legumehub.eu/ro/>

Drepturi de autor: © Autor, 2023. Reproducerea și diseminarea este permisă în scopuri necomerciale cu condiția ca autorii și sursa să fie pe deplin recunoscute.

Conținutul reprezintă în exclusivitate responsabilitatea autorilor. Nu există garanții, exprimate sau implicite, cu privire la informațiile prezentate. Informația privind utilizarea produselor fitosanitare (pesticide) urmează a fi verificată conform etichetei produsului sau altor surse privind informația de înregistrare a produsului.

Surse consultate:

https://www.donausoja.org/wpcontent/uploads/2022/03/BMP_Soja_ro_06.02.2020_Moldova_conventional-1.pdf

<https://www.ansa.gov.md/>

<https://invazive.ccmesi.ro/>

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109147&lang=ro

<https://www.pesticide.md/registru-cautare>